

Magyar Kávésipar

(Magyar Vendéglős- és Kávés-Ipar)

A Budapesti Kávésipartársulat és a Budapesti Kávésok Szövetsége
HIVATALOS LAPJA

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 60 kor. Félévre 30 kor.

A lapot az Ipartársulat tagjai a tagdíj fejében díjtalanul kapják.

Szerkesztő és Iaptulajdonos:

BARTA MANÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VI., Teréz-körút 24/a
Telefon: 68—15.

Megjelen minden hó 1. és 15. napján.

Meghívó.

Közljük tagtársainkkal, hogy f. év november 8-án hétfőn délután 4 órakor az „Országos Iparegyesület” helyiségében (VI., Gróf Zichy Jenő-utca 4. sz.)

taggyűlést

tartunk, melyre — tekintettel közlendőnk fontos voltára — tagjaink minél nagyobb számban való megjelenését kérjük.

Dr. HAVAS NÁNDOR
titkár.

REINER MÓR
elnök.

Külön meghívók nem küldetnek szét.

A képesítés.

Ajándékok kapunk, onnan ahonnan nem szoktak ajándékokat kapni.

Arról értesülünk ugyanis, hogy illetékes helyen azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a mi iparunkat is — ép úgy, mint a vendéglősipart — képesítéshez kössék. A hírek utánajártunk és meggyőződöttünk, hogy a terv komoly.

Ez tehát az az ajándék, amelyet nem kértünk, nem vártunk és amelyet mégis megkapunk.

Ennek a tervnek egy előnye biztos: a birtokban levőknek nem árt, és ha nem is könnyít iparunk bajain, nem is árt — legalább egyelőre nem.

Tulajdonkép miben is áll az a sokat vitatott képesítés. Az 1884 évi XVII. t.-c. 4. §-a szerint

„Aki engedélyhez nem kötött ipart szándékozik űzni, tartozik ebbeli szándékát az illetékes iparhatóságnak bejelenteni, . . . ezenfelül azon esetben, ha az általa gyakorolni szándékolta iparág oly mesterség, mely kézműves természeténél fogva rendszerint csak hosszabb gyakorlás útján sajátítható el, tanoncbizonyítványt bemutatni és igazolni köteles, hogy a tanviszony megszűnése után szakbavágó műhelyben vagy gyárban, szakbavágó munkával legalább két évig foglalkozott.”

Ennek kiegészítéseképp a 6. § a következőket tartalmazza:

„Aki tanoncbizonyítványt vagy az 5. § rendelkezésének megfelelő tanbizonyítványt előmutatni nem tud, de élete 21 évét betöltötte és igazolja, hogy gyárban vagy műhelyben legalább három éven át szakbavágó munkát teljesített, annak a képesítéshez kötött mesterségekre is az iparhatósági igazolvány kiadandó.”

Amint a fentidézett törvényes rendelkezésekből nyilvánvaló, a törvényhozó annakidején csupán azokat az iparágakat kívánta képesítéshez kötni, amelyek kifejezetten *kézműves természetűek*.

A mi iparunkat sohasem tekintették ilyennek, amint azt az összes érdekelt és illetékes hatóságok számtalanszor ki is jelentették.

Ipartársulatunk is ezen az állásponton volt annál is inkább, mivel iparunknak csak kisebb része kézműves természetű, a nagyobb súly a személyes szolgáltatásokon nyugszik, ami inkább kereskedelmi és nem ipari tevékenységet képez.

Emellett meg voltunk és vagyunk győződve, hogy csakis a szabadverseny fejlesztette a mi iparunkat olyan nivóra, amelyen ma áll. Látjuk ezt a mi iparunk példájából, látjuk a hazai ugyancsak szabad iparágak fejlődéséből és látjuk az egész világ ipari fejlődésének történetéből.

Tudjuk nagyon jól, hogy a szabadiparnak is voltak és vannak kinövésői, magunk is sajnálattal tapasztaljuk, hogy ép napjaink folyamán olyan elemek tödültek iparunkba, akik azt csak spekulációs objektumnak nézik és céljuk nem az ipar gyakorlása és fejlesztése, hanem, amint azt egyik hivatalos tényező nagyon találóan fejezte ki — „kávéházak vásárlása és eladása.”

De vajon ezért szabad-e és kell-e a vállalkozószellemet, a szabadabb lendületet a képesítés béklyóiba verni? Nem lenne-e más mód az üzletszerű üzletátruházásokat korlátozni?

Vajon a képesítés alkalmas lesz-e arra, hogy ezeket az abuzusokat kiktítségébőlje? Ugy véljük egyáltalában nem, mivel az 1884:XVII. tc. 8. §-a megen-

gedi, hogy ha valaki a 4. § szerint képesítéshez kötött mesterséget kíván űzni és képesítését a 4. 5. vagy 6. §-okban meghatározott módon igazolni nem tudja, az az iparhatósági igazolványt csak oly feltétel alatt nyeri meg, ha üzemében oly nagykoru vagy nagykorúnak nyilvánított egyént alkalmaz, aki a 4., 5. vagy 6. §-ok határozatainak megfelel. — Már pedig a kávéházspekulánsnak igazán nem fog fáradtságot jelenteni, hogy arra a rövid időre, amíg az üzem birtokában van, képesített üzletvezetőt jelentsen be, míg annak, aki az iparban boldogulni kíván és abban meg akar maradni, csak teher lesz ez a kötelezettség.

Ismételen hangsúlyozzuk, hogy ez az intézkedés a szerzett jogokat nem érinti és annál értékesebb erkölcsi alappal bír az ipartársulat eddigi állásfoglalása, hogy a jövő fejlődésnek kívánt szolgáltatást tenni akkor, amikor a szabadipar elvi alapján nem kívánta a képesítés kimondását.

Nagyon nehéz lesz azoknak a kritériumoknak a megállapítása, amelyek a kávésiparra képesítenek.

A kávésipari tevékenység oly sokkörű és a munkamegosztás folytán ugy szét van tagolva, hogy alig hinnők, hogy van olyan kávéházi munkás, aki e munka minden egyes fázisán átesett volna. — Hiszen a kávéfőzőből a legritkábban lesz felszolgáló vagy főpincér, nem is szólva arról, hogy a pénztárosi (felíróndi) teendőkhez, illetve azok elsajátításához alig juthat. Így tehát legjobb esetben is csak részleges szakképzettségről beszélhetnénk, szemben azokkal a kézműves iparokkal, amelyeknél az abban dolgozó legalábbis a mesterség alapfogásait kénytelen elsajátítani.

Denique a szakképzettség elsajátítása a képesítés mellett sincs biztosítva és az illetéktelen elemek betörlésének útja sincs valami nagyon megnehezítve, — mi célja van akkor a képesítés kimondásának?

Különbben sem tudjuk, hogy a képesítés kimondása esetén a rokonszakták: kávémérő ipar gyakorlása és a tejszarnokok üzeme hogyan fog elbíráltatni?

Egy szempontot azonban nagyon hasznosnak és értékesnek tartunk, és pedig a képesítéssel járó kötelező társulást és az ipartestületi alakulattal járó hatósági jogokat.

A kötelező társulást és az ezzel járó hatósági jogok megadását a multban is sokszor kértük és ezektől tényleg iparunk fejlődése és erkölcsi nivójának emelése érdekében értékes eredményeket várnánk, különösen ha az ipartestületek tényleg autonómiát gyakorló és az ipar minden kérdésében érvényesülő szervek volnának, amint ma nem azok.

A törvény 126. §-a ugyanis az ipartestületek működési körét oly szűk területen szabja meg, — jóformán kizárólag a segéd és tanonckérdés szabályozását és hatósági információkat bízva rá, hogy azoknak az erkölcsi szempontoknak az érvényesülését, amelyek ez intézkedés elrendelésére vezettek, az ipartestületek mai máj között alig várhatjuk.

A mi véleményünk szerint a kötelező társulás kimondása a képesítés kötelezettsége nélkül is biztosíthatna volna azt az erkölcsi célt, amelyet e rendelkezés szolgálni vél, ha az iparendelvényési eljárás során kellő hozzászólási és elbírási jog biztosítatnék az érdekeltségeknek és viszont bizonyos ellenőrzési és fegyelmi jog biztosítatnék a testületeknek tagjaikkal szemben.

Bennünket, akik mindenkor csak az ipar fejlődése és virágzása érdekében cselekedtünk, sajnálattal tölt el, hogy tisztára gazdasági kérdések nem gazdasági szempontból intéztek el.

Iparunk a képesítés kötelezettsége nélkül is, az 1884. XVII. tc. életbeléptetése óta eltelt 36 év lefolyása alatt, oly fejlődést ért el, aminőt alig ért el valamely hazai iparág.

Uj idők és uj fejlődési feltételek előtt állunk. — Csonka-Magyarországon kétszerannyit kell produkálni mindenkinek, mint ezelőtt.

Ha a képesítés kötelezettsége ehhez eljuttat és kiközöböli a kinövéseket — szívesen belátjuk, hogy tévedtünk, amikor a szabadipar elvi alapján állottunk.

Ankét a luxusadótvény végrehajtása tárgyában.

A luxusadó-törvény végrehajtási utasításának előadói tervezete elkészülvén, az Országos Iparegyesület az érdekeltek képviselőit m. hó 21-ére ankétra hívta egybe, mely a nagy anyag folytán 23-án folytatódott.

Iparunk részéről Reiner Mór elnök, Losonczy Gusztáv és Kovács József alelnökök, valamint Dr. Havas Nándor titkár jelentek meg s tették meg észrevételeiket a tervezetre.

Az értekezlet egyhangulag állást foglalt a törvény életbeléptetése ellen, melynek egyes intézkedései egész iparágak kiirtására és tönkretételére alkalmasak.

A mi szempontunkból — mint fogyasztók — kértük az egyes berendezési tárgyaknak — amelyek tulajdonképpen a kávéházak üzemi segédeszközei (tükörök, tüvegek, virágok, tekeasztalok stb.) — a luxusadó alól való mentesítését; mint eladók rámutattunk arra, hogy a kávéházaknak ez adóembe való bevonása annál is inkább méltánytalan, mivel ezeket a hatóságok többszörösen közlélezési és közszükségletet teljesítő üzemeknek deklarálták, árait maximálták s így a kávéházak látogatása fényűzésnek nem tekinthető. — A kávéházi szórakozás a vigalmi adó képében, a pezsgőfogyasztás a pezsgőadó útján már meg van adózta.

A fényűzési adó végrehajtása körüli eljárásban az egész érdekeltség egyhangulag tiltakozott a tervezett eladási bárca-rendszer ellen, mely az étkezési üzemekben teljesen keresztülvihetetlen és helyette az átalány-rendszert ajánlottuk.

Az ankétet Soltsész Adolf iparegyesületi igazgató vezette, az ügy előadója Dr. Naményi titkár volt, ki a tervezet tanulmányozásával és ismertetésével méltán kiérdemelte az érdekeltek elismerését és köszönetét.

Az árak felemelése.

Ipartársulatunknak e célból kiküldött bizottsága Reiner Mór elnök vezetésével, Mészáros, Wein-gruber, Pethő választmányi tagokkal és dr. Havas titkárral m. hó 24-én tisztelgett az Okáb elnökének távolléte folytán Bolemann alelnöknél, kérve azon ígéret beváltását, hogy áraink a fűtési idény megkezdésével revisió alá vétetnek. Bolemann alelnök ur a küldöttséget lekötözött szívesseggel fogadta és nyomban Dr. Mács Miklós osztályvezetőhöz utasította, ki a beadott memorandumban foglaltakat velük azonnal megvitatta. E megbeszélés eredményeképp a legközelebbi Budapesti Közlönyben közzétett rendelet szerint a kávéházakban felszolgált tejeskávé ára édesítő szer nélkül 4.50 K-ban, 2 szem sacharin 50 fillérben, a tea kannában (minden nélkül) 2.— K-ban, 1.2 dl. rum 1.20 K-ban, 3 szem sacharin 75 f-ben, a csokoládé ára pedig 8 koronában állapított meg. Az áremelés f. hó 1-én lép életbe. — A kiülgesztett árjegyzék megfelelően helyesbbitendő.

Választmányi ülés.

Az okt. 15-én tartott választmányi ülést Reiner Mór elnök megnyitván, a jegyzőkönyv hitelesítésére Sachs Ödön és Frenreisz Antal választmányi tagokat kérte föl.

Titkár felolvassa az okt. 8-án tartott választmányi ülés jegyzőkönyvét, mely észrevétel nélkül hitelesített.

Losonczy Gusztáv napirend előtti felszólalása után elnök a napirend első pontjára, a munkanélküliek támogatásának kérdésére tér át, melynek érdekében az érdekeltek kérelmet intéztek az elnökséghez, továbbá előterjeszti a keresztényszocialista pincéregyesület beadványát a szabadnap betartása, a női személyzet leváltása, az ügynöki rendszer beszüntetése és a kenyér és sátemény munkanélküli vagy rokkant pincérek által való árusítása tárgyában.

Hosszu, beható vita után, melyben az elnökön kívül résztvettek: Losonczy, Kovács, Mészáros, Wein-gruber, Sachs és Strauss — a választmány elhatározta, hogy a keresztényszocialista pincéregyesület szólíttassék fel 3 tag kiküldésére, kikkel az ipartársulat kiküldöttjei a kérdést megvitassák.

A kávéházi alkalmazottak ruhával való ellátásának kérdését a választmány tanulmányozás és megoldás végett az elnökségre bizza.

Az árak revisiója tárgyában az Okáb alelnöke kilitásba helyezte, hogy okt. 15-éig döntené fog. Miután mai napig döntés nem történt, a kiküldött bizottság sürgős eljárásra utasított. (Időközben — mint lapunk más helyén közöljük — a döntés megtörtént.)

Sachs Ödön az elhelyező helyiségeinek szűk volta miatt szóval fel s kéri az elnökséget, hogy a bajok még a tél beállta előtt orvosoltassanak.

Elnök elismeri a felszólalás indokoltságát, de a jelenlegi lakásviszonyok mellett nem tud a bajon segíteni. A vezetőség mindazonáltal törekedni fog legalább türelhető állapotot teremteni.

Ezzel az ülés véget ért.

Közgyűlések.

A Szdlloaddsok, Vendéglősök, Korcsmárosok, Kávésok, Pincérek és Kávéségédek Nyugdíjgyesülete okt. 19-én tartotta XXIV. rendes közgyűlését.

Bokros Károly elnöki megnyitó beszédében visszapillantást vet a nyugdíjgyesület történetére, melynek alapítását Stadler Károly kezdeményezte.

Dr. Nagy Sándor jogtanácsos felolvassa az évi jelentést, mely szerint az 1919 év végével a vagyonszaporulat 87.000 koronát tesz ki. 1919-ben 183 tag lépett be. Nyugdíj címén kifizettetett 9416 Kor. Felsorolja azon tekintélyes adományokat és alapítványokat, melyeket a nyugdíjgyesület Bokros Károly elnök és Frenreisz István alelnök fáradozásainak köszönhet.

Az évi jelentés különösen megemlékezik a múlt évi halottai közül F. Kiss Lajosról, aki mint a hivatalos lap szerkesztője, két évtizeden keresztül tettel és odaadással küzdött az egyesület érdekeiért, aki nevét fáradhatatlan és odaadó munkálkodásával örökítette meg és akinek emlékét az egyesület hálás kegyelettel megőrzi.

A háboru, a forradalom és a proletárdiktatura rázkódtatásait az egyesület, hála Bokros Károly elnök önfeláldozó fáradozásainak — sikeresen kiállotta.

Az egyesületi vagyon a mérleg szerint 1.496.818 korona, melynek egy része a Vendéglősök Beszerző Csoportja R.-T.-nál nyert elhelyezést, ezáltal biztosítva a jobb kamatoztatás lehetőségét.

A közgyűlés a tagsági járulékokat az eddigi 10% helyett 12½%-kal állapította meg, egyben kimondotta, hogy a biztosítási maximum 4000 koronáról 12.000 koronára emeltessék fel.

Gundel Károly a közgyűlés nevében köszönetet mond Bokros Károlynak az egyesület felvirágzása érdekében kifejtett működéséért.

Különleges
palackborokat
szállít

Parlament borpincészet

Iroda és pincék:
Budapest, VI.,
Vilmos császár-ut 25
Telefon 103—31

Bokros Károly záróbeszéde után a közgyűlés véget ért.

— —

A Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Szövetsége okt. 19-én a Gellért szálló nagytérképében tartotta közgyűlését, Keszey Vince elnöklete alatt. Elnök megnyitó beszédében üdvözlö a kereskedelemügyi-minisztérium képviselőjében megjelent Dr. Barthos Andor államtitkárt és Dr. Torma István min. titkárt, a közlelmzési miniszter képviselőjében megjelent Temple Rezső államtitkárt, továbbá az Országos Iparegyesület képviselőjét Dr. Soltész Adolf igazgatót, a Kereskedelmi és Iparkamara képviselőjét dr. Kemény Dezső titkárt, a Baross-Szövetség képviselőjét Gazda főtitkárt, a Kávés Ipartársulat képviselőjét Dr. Havas Nándor titkárt és a sajtó képviselőit.

Walter Károly titkár az Országos Szövetség eddigi működéséről terjeszti elő jelentését.

Dr. Nagy Sándor jogtanácsos a sörkartell megszüntetése iránt indítandó akcióról számol be.

Walter Károly a képesítés ügyét ismerteti, melynek nagy jelentőségét hangsúlyozza. — Glück Frigyes azon jelentette, hogy a képesítés kimondásának eméke ére egy *tanoncotthon létesítésére 50.000 koronát adományoz*, lelkes tetszésre talált.

Németh Aladár (Debrecen) az elnökségnek a képesítés körül kifejtett működéséért köszönetet mond.

Gundel Károly felszólalásában kifejti, hogy a képesítés keresztülvitele Keszey elnöknek köszönhető, aki ezzel magának a vendéglősipar háláját biztosította.

Várady Gyula a katonai beszállások tárgyában terjeszt elő indítványt. Kifejti, hogy a szállodás ipar súlyos helyzetében, — melyet a proletárdiktatura ugyszólván teljesen tönkretett és a reá következő román megszállás még újabb sérelmekkel tetőzött, — a jelenlegi beszállásolási rendszer a szállodások tönkretételét jelenti. A 8—10 koronás térítési díjak a regie-költségeket még részben sem fedezik. Véleménye szerint a szobaárak hivatalos megállapítása már azért is sérelmes, mert pl. Bécsben a szobák árának megállapítása nem tartozik a hatóságok körébe és az állam a szállodák bevételeit adóztatja meg, miáltal a kincstár igen jelentékeny bevételekre tesz szert. Ezt a rendszert nálunk is alkalmazni lehetne. Javasolja ankét összehívását kezdeményezni, melyen a szállodatulajdonosok jogos követeléseit megvitatásra és sérelmei orvoslására találnak.

Németh Aladár csatlakozik az indítványhoz. Szép beszédben a szálloda-ipar történelmi fejlődését ismerteti.

Elnök zárószavával a közgyűlés véget ért.

A díszvacsora.

A közgyűlés után a Gellért szálloda éttermében fényes keretek közt díszvacsora volt, amelyen jelen voltak: Dr. Barthos Andor és Temple Rezső államtitkárok, Usetty Ferenc képviselő, Dr. Torma István min. titkár, Szávay Gyula kamarai főtitkár, Dr. Soltész Adolf igazgató, Zilahi Dezső igazgató, Gazda főtitkár. A vacsorán számos felköszöntő hangzott el, melyek után Walter Károly titkár bejelentette, hogy a létesítendő tanoncotthon javára az est folyamán újabb adományok jegyeztettek, többek közt Malosik Antal 30,000 kor., a vidéki kartársak részéről Herczog (Kaposvár) 10,000 koronát, miáltal az eddigi adományok kb. 200,000 koronára emelkedtek.

A társaság vacsora után kedélyes hangulatban oszlott szét.

Látogatás a Palugyay-pincében.

Itt említtük meg, hogy a Palugyay J. és Fiai cég meghívására a Szövetség tagjai m. hó 20-án a cég pincéinek megtekintésére Budafokra rándultak. A vendégeket Palugyay Ferenc és Senger Bruno üzemvezető szívélyesen üdvözölték és végigkalkulálták a nagykiterjedésű telepen, melynek látványosságai fölött elismerésüknek adtak kifejezést. A megtekintés után villásregelit szolgáltak fel, mely alkalommal számos felköszöntő hangzott el, melyekben éltették a Palugyay céget, melynek tagjai nagy érdemeket szereztek a magyar borke-rekedelem jó hírneve körül.

VEGYES HIREK.

Gárdonyi József, szövetségünk elnöke, mint örömmel konstatáljuk, a teljes javulás után van és a legközelebbi napokban elhagyhatja a szanatoriumot. Szívesen üdvözöljük ezalkalomból Gárdonyi bátyánkat és reméljük, hogy most már friss erővel rövidesen megalakítja a Magyar Kávésok Országos Szövetségét.

Házasság. Október 17-én vasárnap déiben 1/4 1 órakor a Royal szálloda fehér termében kötött házasságot **Havas Miklós** biztosítóintézeti cégvezető Gál Arnold kartársunk és választmányi tagunk leányával, **Gál Rózsikával**. Az esküvőn megjelent ipartársulatunk elnöksége a választmány több tagjával és kartársi üdvözlőket fejezték ki az újpárnak és örömszülőknak.

Eljegyzés. Weingruber Ignác, ipartársulatunk volt elnökének leányát **Irénkét** eljegyezte **Böhm Oszkár** bécsi nagykereskedő. Ipartársulatunk választmánya testületileg üdvözölte a népszerű Weingruberpárt és a jegyeseket.

**PATKÁNY, EGÉR
RUSZNI ÉS SVÁB**

„Radikál”

„Globus”

méregmentes patkány- és egérintőszér
egy adag tömegirtásra K 35.—
sváb és ruszniirtószér 1/2 kiló. K 60.—
Szállítás postán utánvétellel.

irtását jótállással vállaljuk. **Standard-Társaság**, Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 14. Telefon 82-74

Bittner-vacsora. Bittner Jánosnak, ipartársulatunk választmányi tagjának a keresk. és iparkamara alelnökévé történt megválasztása alkalmából tisztelői m. hó 21-én a Vigadóban társasvacsorát rendeztek. A vacsora, melyen a közélet és a társadalom kiválóságai voltak jelen, a legjobb hangulatban a késő éjjeli órákig tartott. Számos felköszöntő hangzott el és a vacsora folyamán bejelentetett iparunk képzéséhez kötése. Ipartársulatunk tagjai közül résztvettek a vacsorán Reiner elnök, Losonczy és Kovács alelnökök, Pethő, Mészáros, Tatár vál. tagok és még számosan.

Halálozás. Glaser Fülöp, érdemes volt kartársunkat, ipartársulatunknak számos éven át volt választm. tagját súlyos csapás érte. Neje és odaadó munkatársa hosszas szenvedés után elhunyt. Temetésén a nagy rokonságon kívül számos barát és kartárs vett részt.

A képzés ügye. A Bittner-vacsorán Usetty nemzetgyűlési képviselő kijelentette, hogy legközelebb a kávésipar is a képzéshez kötött mesterségek közé fog sorolhatni. E kijelentés nyomán ipartársulatunk elnöksége eljár a kereskedelmi minisztériumban, ahol azt az információt kaptuk, hogy a szándék megvan, de végrehajtása még egyelőre nincs elrendelve. Ezzel a kérdéssel egyébként vezércikkünkben érdemlegesen foglalkozunk.

Nem lesz vajtilalom. A napokban egyes lapok az a hírt közölték, hogy tekintettel a vajfelhozatal csökkenésére, a kávéházakban betiltják a vajfelszolgálatot. — Elnökségünk eljár a közlelmezési minisztériumban, ahol arról értesült, hogy a hír — kacsá, ilyen tilalom elrendeléséről nincs szó.

Jegynélküli árusítanak zsemlét a hadiözvegyek. A közlelmezési minisztérium és a Hadiárvak és Hadiözvegyek Egyesülete között tárgyalások folynak azirányban, hogy a hadiözvegyek és hadiárvak nyilvános étkezőhelyiségekben, kávéházakban, vendéglőkben stb. zsemlét árusíthassanak, hogy ezáltal is keresethez jussanak. Mivel nagyobb mennyiségű O-ás liszt behozataláról van szó, a zsemlét ebből a lisztből sűtnék és a hadiözvegyek és hadi árvak maximált áron jegy nélkül árusítanak. — E hirdáshoz csak annyit kívánunk hozzátenni, hogy ipartársulatunk e dologról még nem tud semmit, pedig kívánatos lenne, hogy az ilyen tárgyalásokba az érdekeltséget is belevonják.

Italmérsi illeték kivétele. A székesfőváros tanácsának hirdetménye szerint az 1920—22 évekre szóló italmérsi illetékek kivételei lajstroma november 8—16 között tétetik közszemlére az illetékes kerületi előljárásság fogyaszt.-adókezelőségénél Figyelmeztetjük kartársainkat, hogy a kivételei lajstromokat saját érdekükben tekintsék meg s amennyiben illetékeik megállapítását sérelmesnek tartják, forduljanak a felebbezés beadása végett ipartársulatunk irodájához.

A bécsi kávéházak áremelése. A N. Fr. Pr.-ben olvassuk a következőket: „A Bécs felett uralkodó árhullámzás hatásaihoz tartozik a kávéházak által ismételt jelzett áremelés. A bécsi kávésipartársulat egy vezetője és egy nagy városi kávéház tulajdonosa erről a következőket mondja: A bécsi kávéházak áremelési százalékának megállapítására az ipartársulat külön bizottságot küldött ki. Az árak emelése az egyes üzemek önköltségei után igazodik. A kávéházi árak ez új emelésének okául az említett vezető az új lakbéradó jelöli meg. A kávésipartársulat Bécs városánál és az illetékes hatóságoknál minden lehető elkövetett, hogy az iparüzők e hallatlan terhén könnyítsen, de minden fáradozás hiábavaló volt. Ez elviselhetetlen megterhelés folytán igen sok — főleg külvárosi — kávé máris tönkrement s még többen fogják őket követni, mert nagyon is kérdéses, hogy a kávéházi vendégek a lakbéradó által okozott terheket elbirják-e viselni. E határozatot még jobban szükségessé tette a kávéházak összes szükségleti cikkeinek hihetetlen megrágrulása. — Az áremelések 30-40 %-ot fognak kitenni.” (Meggjegyezzük, hogy Bécsben egy feketekávé 6—8, tejeskávé 12 korona.)

A pazarló világítás ellen. A szénügyek kormánybiztosának a világítóáramfogyasztás korlátozása tárgyában kiadott rendelet értelmében az üzemek világítását a legszükségesebbre kell korlátozni. E rendelet szerint a nyilvános étkezőhelyiségekben csak minden ott tartózkodó *hat személy után égethető egy hatvan wattos lámpa* s esetleg 50 négyzetméterenként két ilyen lámpa. A főkapitány utasította az összes rendőrközvegeket, hogy a fenti rendelkezések pontos betartását a legszigorubbán ellenőrizzék és tapasztalt szabálytalanság vagy visszaélés esetén jelentésüket minden egyes esetben tegyék meg, mert az elektromos áram fennakadás nélküli szolgáltatása csak az áramfogyasztási korlátozások tárgyában kiadott rendelkezések legpontosabb betartása mellett tekinthető biztosítottak. Különös súlyt helyez a főkapitány a fenti cél érdekében arra, hogy a feljelentés tárgyává tett szabálytalanságok és visszaélések lehetőleg gyorsan és kellő szigorral toroltassanak meg.

**Szövet ruhák, felszolgáló öltönyök,
pincér és szakácskabátok,
fehér kötények**

elszakíthatatlan

minőségben csak

GUTMANN J. és TÁRSÁNÁL kaphatók.

VII., Rákóczy-ut 16.

**Iroda és ongrós osztály: Rákóczy-ut 22
Telefelek József 120-42.**

Megszűnt kávéházak. A Rákóczy-uton levő Sport-kávéház megszűnt, helyébe egy tejivó csarnok kerül. A IV. Hajó-utcában évtizedek óta fennállt „Korona” azelőtt Szerb kávéház helyébe üzlethelyiségek jönnek, ép úgy a Vilmos császár-uton levő Piccoló kávéház helyébe is.

Tőkeemelés. A Budapesti Kávésok Aruforgalmi Részvénytársaságának tőkeemelési munkálatai már a befejezés felé közelednek és előreláthatólag november hó folyamán megtartható lesz a tőkeemelő közgyűlés. Az eddigi jegyzések már a millió felé közelednek, annak ellenére, hogy számos kartársunk még nem felelt meg a felhívásnak. Felkérjük e kartársainkat, hogy jegyzéseiket a részvénytársaság irodájában mielőbb eszközzöjék.

A munkaügyi bíráskodás reformja. Mérhetetlen károsodás érte eddig a jogkereső közönséget amiatt, hogy a munkaügyi bíróságon a sommás kereseti tárgyalásokat, a szakértő ülnökök önkényes elmaradása miatt nem lehetett megtartani, hanem a bírának, majdnem minden perben, hosszabb időre kitolva, újabb, meg újabb tárgyalási határnapokat kellett kiűzni. A bírók által gondosan áttanulmányozott és előkészített ügyeknek ezen állandó elhalasztásai a jogkereső közönségen kívül, a bírói kart is megakasztotta és feltartotta a felgyülemlett munkájuk elvégzésében, ami végül arra bírta az igazságügyi kormányt, hogy a pérenntartásnak eme súlyos nyügeit kiküszöbölje a gyakorlatból. Ezért az igazságügyi kormány több kuriai és táblabíróval kodifikáló bizottság előterjesztése alapján új rendeletet készített a munkaügyi bíráskodás reformjáról, melynek a közönség minden rétegét érdeklő legfőbb rendelkezései a következők: 1. Ha a felek a szakértő ülnökök igénybevételét kifejezetten nem kérik, a bíróság a tárgyalást nélkülük is megtarthatja, 2. Ha a peres felek egyike az ülnökök alkalmazását kéri, akkor a bíróságnak új tárgyalási határnapot tűz ki, amelyre az ülnököket meg hívja, de a kérelmező fél köteles bizonyos összegű készpénzt letétbe helyezni az ülnökök napidijainak fedezésére. 3. Ha az új tárgyalásra az ülnökök hívás dacára sem jelenének meg, a bíróság súlyosabb rendbíróságot fog reájuk kiróni, de a tárgyalást nélkülük is megtartja és tovább folytatja. 4. A cseléd és tanonc-ügyeket az új rendelet kikapcsolja a munkaügyi bíróság hatásköréből és ezeket visszautalja a közigazgatáshoz, ahol ezelőtt is tárgyalták.

Szénelosztás. Fodor Izsó, a szénosztály vezetője működését megkezdte, de a kedvezőtlen, termelési viszonyok miatt az ipartársulat részére kiutalt szénét a máv. saját részére vette igénybe. A dolognak utánajárunk és sikerült ígéretet kapnunk aziránt, hogy a részünkre kiutalt szénmennyiséget meg is fogjuk kapni. Itt említtük fel, hogy Fodor ur utján a Cséry-féle kőb is minden minőségben és mennyiségben a maximális áron megrendelhető.

A fabeszerzés körüli nehézségek folytán tárgyalásokat folytattunk a legújban alakult Fabehozatali rt.-gal, melynek utján reméljük tagjaink faszükségletét beszerezni. A szükséges mennyiség megállapítása céljából kérdőíveket küldtünk szét, melyek sürgős visszaküldését kértük. Ha valamely kartársunk nem kapta meg, vagy még nem küldte vissza, e hiány azonnal pótlandó.

Horváth Nándor Lövenstein M. utóda.

Főüzlet: IV., Vámház-körut 4. Telefon: József 61—61 vagy József 39—39. Évtizedek óta az ország legnagyobb szállodáinak, vendéglőinek és kávéházainak állandó szállítója. — Fióközllet: IV., Türr István-utca 7. Telefon: 11—84.

Ujonnan jelentkezett tagok:

Deutsch Ernő „Lónyay kávéház” IX. Lónyay-utca 18.
Lauer Mór, VI. Szondi-utca 56.
Lamos Géza „Steifike” VII. Szövetség utca 4.
Feldmann és Szász „Mascotte” VI. Nagymező-u. 30.
Kiss Sándor „Redlich” III. Vöröskereszt-u. 9.
Schmideg és Koch „Sorento” Terézkörut 19.

Felkérjük t. kartársainkat, az egyes jelentkezők elleni észrevételeiket legkésőbb a közzétételtől számított 8 napon belül ipartársulatunk irodájával közölni szíveskedjenek.

Budapesti Kávésok Aruforgalmi Részvénytársasága közleményei.

Ajánljuk igentisztelt Tagjaink figyelmébe alanti cikkeinket:

Nyerskávè „Santos”	K 145—
„ II.	130—
Pörkölt kávé „Santos”	180—
„ II.	160—
Tea „Ceylon”	170—
Cacao „Korf”	160—
Rum	75—
Cognac	85—

Likörök gyári áron

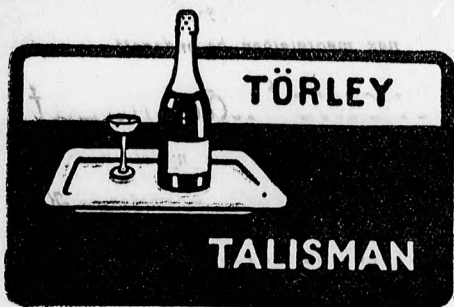
Miután fenti cikkek ára napról-napra emelkedik és így a nagy érdeklődés folytán készletünk erősen apad, ajánljuk igen t. Tagjainknak, hogy szükségletüket mielőbb fedezzék,

IPARSÓ fagyalt, jegeskávè, hidegkészítmények előállításánál a jég szózására, valamint hűtőkészülékekhez. Minden felvilágosítást és értesítést szóbeli vagy írásbeli kérdézősködéésre díjmentesen nyújt. **A Magyar Sójóvedék Vezérügynöksége**
Iparososztály:

Budapest, V., Váci-körut 32 Tel. 73-40

COGNAC

CZUBA DUROZIER & Cie
FRANCIA COGNAC-GYÁR PROMONTOR
ALAPITTATOTT 1884

Kávéházi és éttermi **PAPIRSZALVÉTA**
a legolcsóbb árban beszerezhető
Berkovits Károlyné hektograf sokszorosító,
éttermi, kávéházi, cukrász-papír- és szalvéta-raktárában
Budapest, VII., Sip-utca 4. Telefon: József 106-67

Az „ARTESIA” részvénytársaság

ILONA

ÜDÍTŐ VIZE legyen mindennapi italod!
Megyendelhető az „ARTESIA” r. t.-nél Budapest
Telefon: József 92-26

FIGYELJÜNK

HAZAI IPAR Piatnik Nándor és fia budapesti magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára!

Övakojunkarossz utánzásoktól

Magyar játékkártyagyár r.-t.
Piatnik Nándor és fiai
Budapest, VII., Rottenbiller-u. 17
Telefon: József 10-63.
Alapított: 1824

Parafadugók, kénlap és borderitőszerek,
valamint az összes pincegazdászati cikkek legjutányosabb beszerzési forrása

NAGY IGNÁC
Budapest, VII., Károly-körút 9,
Telefon: József 115-15.

Étlapok, menükártyák

kávéházi és éttermi nyomtatványok
izlés és pontos kivitelben készülnek a „Haladás”
nyomdában, Budapest, V., Ügynök-utca 24. szám.

Royal Orfeum
Köruti étterme

(VII., Erzsébet-körút 33.)

Konyhája kitünő!
Elsőrangú ebéd vacsora

Royal-Redoute

VII., Erzsébet-körút 33.

Művészi táncatrakciók 1/2, 10-11-ig
Két zenekar.

Francia konyha. :: Elsőrendű italok,
Az előkelő világ szórakozóhelye,
Nyitva este 8 óráig záróráig.

Royal Orfeum
művészszobája

(VII., Hársfa-utca 36.)

Kitün ebéd és vacsora.
Művészek találkozóhelye.
Este cigányzene.

Igen jó minőségű **Ó-BOROK** hordókban
fehér és vörös 50 litertől
fölfelé házhoz szállítja: **Nösner János** bor-
nagykereskedő VIII., Csokonay-u. 8 Tel.: József 51-50

Tegyen próbát!
Elsőrendű **csemege- és fajborainkkal palackban**
és hordóban.
Budapesti Borpincészet
VII., Jósika-utca 4.

„AMBRA” egyesült likörgyárak és gyümölcslepárló rt.

Gyártelep BUDAFOK.

Közp. iroda Budapest,

VIII., Kenyérmező-u. 6.

Telefon: József 22-44.

Ajánl mindennemű likőröket, rumot, kisüsti törkölyt

és szilvriumot.

Legfigyelmesebb kiszolgálás!

Kartársaink figyelmébe!

Barta Manó, lapunk szerkesztője, hirdetések az összes lapok részére eredeti árak mellett pontosan és jutányosan közvetít. Kérjük kartársainkat, hogy szükség esetén forduljanak lapunk kiadóhivatalához: VI., Teréz-körút 24/a. Telefon 68-15.

Rákosi Kálmán

szállodai, vendéglői és kávéházi adás-vételi
ügynökségi irodája
Budapest, VII., Damjanich-utca 38, III. em.

Szakmabeli transzакciók és bankkölcsönök
közvetítése

VENDÉGLŐI FŐZŐEDÉNYEK

nyeleslábas, fazék, halúst, pecsenyésüst stb
raktárról jutányos
vörösrézből árban kaphatók:

Szontágh Pál rézárugyár
Budapest, IX., Üllői-ut 19. sz.

Telefon:
József 99-44

Kávéház megnyitás.

Tisztelt kartársainkat értesítjük,
hogy a kor minden követelményé-
nek megfelelően berendezett

„Sorento“ kávéházat,

(Teréz-körút 19), megnyitottuk.

Schmideg és Hoch
kávésok.

Hírlapelőfizetések.

A Beszerzési és Szállítási RT.

V., Kádár-utca 4. (Telefon: 93-09.)

Elfogad előfizetéseket eredeti árak mellett

az összes bel- és külföldi hírlapokra.

Legpontosabb és jutányos kiszolgálás!

Kérjük az igen t. Kartársakat, hogy vásárlásaikat saját
érdeükben az **Áruforgalmi R.-T.-nál** eszközöljék.

Likörök és pezsgőborok gyári áron kaphatók.